

РЕШЕНИЕ

№ 27500

гр. София, 08.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 78 състав, в публично заседание на 28.05.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пенка Велинова

при участието на секретаря Александра Вълкова, като разгледа дело номер **11061** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс.

Образувано е по жалба на М. К. Х. срещу Решение 1040-21699/05.09.2025г. на директора на Териториално поделение (ТП) на Националния осигурителен институт (НОИ) – С.-град, с което на основание чл. 117, ал. 3 КСО е оставена без уважение жалбата против Разпореждания № О-21-999-00-[ЕГН]/15.08.2025г. и О-21-999-00-[ЕГН]/15.08.2025г.

Първоначално жалбата е подадена срещу мълчаливо потвърждаване на разпорежданията, като след уточняване факта на издаденото решение, с молба от 11.12.2025г. е уточнено, че се оспорва решението. В жалбата, в хода по същество(преди отмяна на хода по същество) и в писмени бележки се релевират доводи за незаконосъобразност на оспорения административен акт. Сочи се, че органът не е изследвал, дали жалбоподателката реално е полагала труд като член на съвета на директорите на “МИНПРОЕКТ” ЕАД. Позовава се на Решение по адм. Дело 7770/2008г. на на ВАС. Жалбоподателката не била изпълнителен директор, нито била доказана дейност по управление, ръководство и контрол в дружеството. В случая такава не била установена и посочена. Сочи се, че незаконосъобразно са издадени два отказа за изплащане на парично обезщетение за временна нетрудоспособност. Иска се отмяна на потвърдените с решението разпореждания. Претендират се разности.

Ответникът по жалбата, чрез процесуален представител, оспорва същата и моли съда да я отхвърли. Изтъква, че жалбоподателката според подадените данни от “МИНПРОЕКТ” ЕАД е работила и е получила пълно възнаграждение за периода на претендираната неработоспособност. СГП не е встъпила в процеса.

Съдът приема за установено от фактическа страна:

С оспореното решение органът се е произнесъл по жалби с вх. № 1012-21-1042 от 05.09.2025 г. и вх. № 1012-21-1043 от 05.09.2025г. на жалбоподателката против Разпореждания за отказ № 0-21-999-00-[ЕГН] от 15.08.2025г. и № 0-21-999-00-[ЕГН] от 15.08.2025г. на длъжностното лице по изплащането на обезщетенията и помощите. С тях ѝ е отказано парично обезщетение за временна нетрудоспособност по болничен лист № Е.. Сочи се, че тези два отказа са напълно идентични по своето съдържание и са насочени срещу един и същи болничен лист № Е. на длъжностното лице по изплащането на обезщетенията и помощите. Изложените са мотиви, че са налице свързани производства, по смисъла на чл. 32 от Административно-процесуалния кодекс /АПК/, поради което може да се проведе едно производство по чл. 117 от КСО.

С двете разпореждания длъжностно лице по изплащане на обезщетенията и помощите в ТП на НОИ - С. град на основание чл.40, ал.3 от КСО е постановило отказ за изплащане на обезщетение по болничен лист № Е., издаден за периода от 16.07.2025 г. до 18.07.2025 г. /вкл./. Мотивите на длъжностното лице, изложени в разпорежданията са идентични - към датата на настъпване на временната неработоспособност (на 16.07.2025 г.) лицето е упражнявало дейност по договор за управление и контрол, която е основание за осигуряване за общо заболяване и майчинство чрез "МИНПРОЕКТ" ЕАД, ЕИК[ЕИК], тъй като в Електронния регистър на болничните листове и решения по обжалването им (ЕРЪЛРО) липсва издаден болничен лист по правоотношението с този осигурител, което сочи че е налице пречка за изплащането на обезщетение за временна нетрудоспособност, съгласно чл. 46, ал. 3 от КСО.

Изложени са в решението следните аргументи за отказа да се уважи жалбата: За изплащане на парично обезщетение по реда на Наредбата за паричните обезщетения и помощи от държавното обществено осигуряване (НПОПДОО) за жалбоподателката, чрез осигурителя „БЪЛГАРСКИ ЕНЕРГИЕН ХОЛДИНГ“ ЕАД, с ЕИК[ЕИК], в ТП на НОИ - С. град, е представено удостоверение - приложение № 9 към чл.8 НПОПДОО към болничен лист № Е. за временна неработоспособност за периода от 16.07.2025 г. до 18.07.2025 г. /вкл./. Съгласно чл. 54к от КСО отпускането и изчисляването на паричните обезщетения за временна неработоспособност, трудоустрояване, бременност и раждане, за отглеждане на дете до 2 -годишна възраст, при осиновяване на дете до 5-годишна възраст и за отглеждане на дете до 8 -годишна възраст от бащата (осиновителя) и помощите от държавното обществено осигуряване се извършват въз основа на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 и чл. 33, ал. 5, т. 12 от КСО, както и на данните, декларирани в подадените документи за изплащане на обезщетенията и помощите от държавното обществено осигуряване при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет. Аналогична е разпоредбата на чл. 1, ал. 2 от НПОПДОО, която определя, че преценката на правото и определянето на размера на паричните обезщетения и помощи по ал. 1 се извършва въз основа на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО, данните от издадените болнични листове и решенията по обжалването им, приети по реда на Наредбата за реда за представяне в Националния осигурителен институт на данните от издадените болнични листове и решенията по обжалването им, приета с Постановление № 241 на Министерския съвет от 2014 г. (ДВ, бр. 67 от 2014 г.), като се използват и данните от регистъра на осигурителите и самоосигуряващите се лица, регистъра на приходите от осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване, регистър "Трудови договори", регистър "Пенсии", регистър "Трудови злоупотреки", регистър "Професионални болести", регистър "Парични помощи за профилактика и рехабилитация" и от регистър "Парични обезщетения и помощи от ДОО", както и данните от удостоверенията по чл. 8 , 9 и чл. 11, ал. 1 и 2 от НПОПДОО. Съгласно чл.3, ал.1 от НПОПДОО, паричните обезщетения за временна неработоспособност, общо заболяване или трудоустрояване се изплащат при ползване на отпуск или при трудоустрояване въз основа на болничен лист. За всеки болничен лист осигурителите представят в НОИ удостоверение по

образец съгласно приложение № 9 с данни относно правото на парично обезщетение, като в случай, че болничните листове са обжалвани от осигурителя по реда на чл. 112 от Закона за здравето, удостоверенията съгласно приложение № 9 се представят след приключване на производството по обжалване на болничните листове / чл.8 , ал. 1 и 2 от НПОПДОО/.

Във връзка с постъпилата жалба е извършена проверка в информационната система на НОИ в Регистър на осигурените лица, при която е установено, че жалбоподателката е в трудови правоотношения с осигурител „БЪЛГАРСКИ ЕНЕРГИЕН ХОЛДИНГ“ ЕАД, с ЕИК[ЕИК], считано от 29.11.2021г. и е осигурено лице на основание чл.4, ал.1, т. 1 от КСО, но същевременно упражнява дейност и по договор за управление и контрол в “МИНПРОЕКТ” ЕАД, ЕИК[ЕИК] и е вписана в търговския регистър в съвет на директорите, респ. по това правоотношение е осигурено лице на основание чл.4, ал.1, т.7 от КСО. В хода на проверката е установено, че към настъпване на временната неработоспособност за жалбоподателката по договора за управление и контрол в “МИНПРОЕКТ” ЕАД, не се начисляват осигурителни вноски, не защото не възниква задължение за осигуряване за всички осигурени социални рискове, а защото осигурителните вноски не са дължими, тъй като по трудовото правоотношение е осигурено лице върху максималния месечен осигурителен доход, определен със Закона за бюджета на Държавното обществено осигуряване за 2025 г. до 31.03.2025г. вкл. - 3750.00 лв., считано от 01.04.2025 г. - 4130.00 лв. Обстоятелството, че не се дължат осигурителни вноски по договора за управление и контрол не спират осигурителните права, произтичащи от него.

В тази връзка твърденията на жалбоподателката, че след като се осигурява над максималния осигурителен доход в дадено дружество, то не се изисква издаването на болнични листове за всички работодатели, са оценени като неоснователни и необосновани. Сочи се, че съгласно чл.8, ал.1 от Наредбата за медицинската експертиза (НМЕ) на осигурените лица, които работят при повече от един работодател се издава повече от един екземпляр на болничния лист за представяне пред всеки от тях. В графа "бележки" на болничния лист се изписва броят на работодателите или осигурителите, за които е издаден. Предвид обстоятелството, че лекуващия лекар/ЛКК нямат задължение, нито правомощие, респ. достъп до информационната система на НОИ, за да поверяват дали лицето е осигурено по повече от едно основание, в тежест на лицето, на което се издава болничния лист, е да уведоми за това обстоятелство лекаря и да изиска издаване на повече от един екземпляр от болничния лист за представяне по всяко от правоотношенията, за да оправдае отсъствието му от работа.

Разпоредбата на чл. 31, ал.4 от НПОПДОО определя, че паричните обезщетения на лица, които към деня на настъпване на съответния риск са осигурени за общо заболяване и майчинство по различни договори или на различни основания, се изплащат поотделно по всеки от договорите или за всяко от основанията.

При извършената ЕРБЛРО е установено, че за жалбоподателката няма издаден болничен лист за осигурител “МИНПРОЕКТ” ЕАД,

Прието е, че при тези данни, обоснована и законосъобразна се явява преценката на длъжностното лице, постановило оспорените откази, че е налице основаниято на чл.46, ал.3 от КСО, тъй като липсата на издаден болничен лист за второто правоотношение сочи, че по него е упражнявана дейност.

Във връзка с подадените жалби е извършена проверка в “МИНПРОЕКТ” ЕАД. Издаден е Констативен протокол № КП-5-21-02092767 от 12.11.2025г. Установено е, че жалбоподателката е член на съвета на директорите на „Минпроект“ ЕАД от 09.01.2024 г. и че с Договор № РД-ЧР-МП-1-2024 за възлагане управлението на изпълнителен член на съвета на директорите на еднолично акционерно дружество от 15.01.2024, сключен на основание чл.219, ал.2, чл.221, т.4 и

т.5, чл. 244, ал.7 от Търговския закон и чл.38,ал.1 от Устава на дружеството, жалбоподателката приема да участва в дейността на Съвета на директорите на „Минпроект“ ЕАД по управление на дружеството, в качеството и на неизпълнителен член на Съвета на директорите. Договорът е сключен със срок до 15.01.2029 г. В договора по време на проверката е записано, че тя участва в дейността на Съвета на директорите на дружеството по осъществяване на управлението и стопанисването на имуществото на дружеството, участва във вземането на решения, относно действия и сделки, в разработването и изпълняването на бизнес програмата на дружеството и др. Съгласно раздел V на договора, основното месечно възнаграждение се определя по реда и условията на чл. 56 от Правилника за прилагане на закона за публичните предприятия. От осигурителя са представени фишове за начислени и изплатени възнаграждения по месеци за периода от м .01.2024 г. до м.07.2025 г., видно от които тя ежесечно е получавала възнаграждение за пълни отработени месеци по сключения договор за управление в качеството ѝ на член на съвета на директорите, включително и за м. 07.2025г.(л. 157).

В решението са изложени мотиви, че съгласно чл.46, ал.3 от КСО, парично обезщетение за временна неработоспособност не се изплаща на лица, упражняващи трудова дейност, която е основание за осигуряване за общо заболяване и майчинство през периодите, за които са издадени актове от здравните органи. Заключено е, че при липсата на данни в регистрите, посочени в чл.1, ал. 2 от НПОПДОО, че лицето е било неработоспособно и по правоотношението си с “МИНПРОЕКТ” ЕАД, което може да бъде удостоверено само с болничен лист, длъжностното лице основателно е приело, че по същото е упражнявана трудова дейност, за която лицето е подлежало на осигуряване за общо заболяване и майчинство. Посочено е, че на основание чл.4, ал.1, т.7 от КСО управителите на търговски дружества подлежат на задължително осигуряване за всички осигурителни рискове, в т.ч. и за общо заболяване и майчинство. Като ирелевантно е оценено обстоятелството, че осигурителни вноски не са били дължими, защото жалбоподателката е била осигурена върху максималния осигурителен доход по трудовото му правоотношение. Сочи се, че задължение на осигурителя “МИНПРОЕКТ” ЕАД е да подава ежесечно информация в регистъра на осигурените лица за осигуряването ѝ, съгласно чл.4, ал.4, т.1 от КСО и че основен принцип на осигурителното правоотношение, е че паричното обезщетение за временна неработоспособност, изплащано от ДОО следва да замести липсващото възнаграждение за времето, през което лицето е било възпрепятствано да работи поради неработоспособност. След като за работните дни през периода на временната неработоспособност лицето е получавало възнаграждение за извършената работа, независимо че същото се дължи по друго правоотношение, като управител на търговско дружество, то няма право на парично обезщетение за временна неработоспособност, тъй като е подлежало на осигуряване за риска общо заболяване и майчинство и на основание чл. 46, ал. 3 от КСО ПОВН не се изплаща.

С тези съображения жалбата е оставена без уважение.

В решението правилно са описани събраните доказателства по време на проверката и фактите, които се извличат от тях. Спорът е правен – дали при тези факти са налице основанията на закона за отказ на парично обезщетение на жалбоподателката по издадения болничен.

При така установената фактическа обстановка съдът приема от правна страна следното:

Жалбата е подадена от надлежна страна, в законоустановения срок и срещу подлежащ на съдебен контрол административен акт, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Оспорените разпоредения и решение са издадени от компетентни органи - оправомощено със Заповед 1015-2179/03.02.2017г.от Директор на ТП на НОИ, съгласно правомощията му по чл. 29,

т. 1 от ПОДНОИ, длъжностно лице и директор на ТП на НОИ. Спазена е писмената форма на актовете. Същите съдържат мотиви от фактическа и правна страна и са обосновани. Не са допуснати съществени процесуални нарушения при издаването им, които да са основание за отмяна.

Съдът констатира, че длъжностното лице е постановило две разпореждания за отказ, които са с идентично съдържание и са насочени срещу един и същи болничен лист и период на временна неработоспособност. Това процесуално поведение не съответства на разпоредбата на чл. 32 от АПК, която допуска съединяване на свързани производства, но не и постановяване на множество самостоятелни актове с идентичен предмет. Въпреки това съдът намира, че допуснатото нарушение не е съществено, доколкото не е довело до ограничаване правото на защита на жалбоподателката, нито до постановяване на противоречиви административни актове. Двете разпореждания съдържат идентични фактически и правни основания и пораждаат едни и същи правни последици, като впоследствие са разгледани в едно общо производство от горестоящия административен орган.

От събраните по делото доказателства се установява по безспорен начин, че към датата на настъпване на временната неработоспособност – 16.07.2025 г., жалбоподателката е упражнявала дейност на две самостоятелни основания, а именно:

- по трудово правоотношение;

- по договор за управление и контрол, в качеството ѝ на член на съвета на директорите на „МП“ ЕАД.

Съгласно чл. 4, ал. 1, т. 7 от КСО лицата, упражняващи дейност като членове на управителни и контролни органи на търговски дружества, подлежат на задължително осигуряване за всички осигурени социални рискове, включително за общо заболяване и майчинство. Не се спори, че за процесния период жалбоподателката е имала две правоотношения - по трудов договор и по ДУК. Била е осигурена по първото, а по второто не са внасяни осигурителни вноски, не заради характера на длъжността, а поради достигнат максимален осигурителен праг.

Съгласно чл. 46, ал. 3 от КСО парично обезщетение за временна неработоспособност не се изплаща на лица, които упражняват трудова дейност, която е основание за осигуряване за общо заболяване и майчинство през периода на неработоспособността. В случая заеманата длъжност по ДУК е основания за осигуряване - чл.4, ал.1, т.7 от КСО.

В конкретния случай правилно административният орган е приел, че липсата на издаден болничен лист по второто правоотношение (с „МИНПРОЕКТ“ ЕАД) представлява индиция, че по него е упражнявана трудова дейност. Съгласно чл. 8, ал. 1 от Наредбата за медицинската експертиза, когато лицето работи при повече от един работодател, следва да бъдат издадени отделни екземпляри на болничния лист за всеки работодател. Това задължение е в тежест на осигуреното лице, което следва да декларира всички правоотношения пред медицинския орган. В случая не се установява жалбоподателката да е изпълнила това свое задължение.

Неоснователни са възраженията, че в случая липсата на реално упражнявана дейност по договора за управление и контрол изключва приложението на чл. 46, ал. 3 от КСО. От представения договор за управление, както и от констативния протокол на НОИ, се установява, че жалбоподателката е поела конкретни задължения, свързани с управлението и контрола на дружеството, както и че за целия процесен период ѝ е начислявано и изплащано възнаграждение за пълни отработени дни, включително за м. 08.2025г. Получаването на възнаграждение е обективен белег за упражняване на дейност, независимо от нейния обем или интензитет. В тази връзка съдът намира, че не е необходимо административният орган да доказва конкретни действия по управление за всеки отделен ден от периода, а е достатъчно установяването на

действащо правоотношение, по което се дължи и изплаща възнаграждение.

Не може да бъде споделено и становището на жалбоподателката, че поради достигане на максималния осигурителен доход не възниква задължение за представяне на болничен лист по всяко правоотношение. Обстоятелството, че не се дължат допълнителни осигурителни вноски, не дерогира задължението за удостоверяване на неработоспособността по всяко осигурително основание, нито погасява осигурителните права и задължения, произтичащи от него. Съгласно чл. 31, ал. 4 от НПОПДОО обезщетенията се изплащат поотделно за всяко осигурително основание, което предполага наличието на валиден болничен лист за всяко от тях. В този смисъл липсата на болничен лист по правоотношението с „М.“ ЕД обосновано е приета от административния орган като доказателство, че жалбоподателката не е била в състояние на временна неработоспособност по това правоотношение, а изплащането на възнаграждение за месеца в пълен обем – че е изпълнявала задълженията си по договора.

Правилно е отчетен и принципът, че обезщетението за временна неработоспособност има компенсаторен характер – то замества изгубено трудово възнаграждение. В случая жалбоподателката е получавала възнаграждение по договора за управление, поради което не е налице загуба на доход в пълен обем. Позоваването на съдебна практика не води до различен извод, тъй като фактическата обстановка по настоящия случай се отличава с платено възнаграждение по договора за управление и контрол в пълен размер и действащо правоотношение.

В тази връзка, съдът съобрази следното: ВАС приема, че паричното обезщетение за временна неработоспособност има заместващ характер — то замества трудовия доход, който лицето не получава, защото е временно неработоспособно. Затова е недопустимо за едни и същи дни лицето да получи едновременно парично обезщетение от ДОО по болничен лист и възнаграждение по друго осигурително основание, включително договор за управление и контрол, когато то е основание за осигуряване за общо заболяване и майчинство. (Решение №4803 от 2011 г. на ВАС).

Например в Решение № 4803/06.04.2011 г. на ВАС по адм. д. № 8554/2010 г. по подобен казус е прието, че е налице нарушение на режима на лечение и недължимост на обезщетението. ВАС приема, че няма значение дали управителят реално е присъствал или е изпълнявал присъствено задълженията си по ДУК, след като е получил пълното възнаграждение по него за целия период на болничния и че след като то е платено, това означава, че задълженията по управлението са били изпълнявани, и щетата за ДОО е налице. Сходно е Решение № 13228/08.11.2010 г. на ВАС по адм. д. № 7581/2010 г., при което лицето е получило обезщетение по едно правоотношение и възнаграждение като член на съвета на директорите по друго. ВАС приема, че получаването на пълно възнаграждение по управленското правоотношение за периода на болничния изключва правото на обезщетение, защото обезщетението замества трудовото възнаграждение или трудовия доход.

От изложеното следва, че когато лицето е в отпуск поради неработоспособност, полагането на труд по друго правоотношение и получаване на доход е несъвместимо с правото на обезщетение. При тези факти отказът правилно е обоснован с чл. 46, ал. 3 КСО — парично обезщетение не се изплаща на лица, които упражняват трудова дейност, основание за осигуряване за общо заболяване и майчинство, през периодите, за които са издадени актове от здравните органи. В допълнение може да се посочи и общият принцип по чл. 40, ал. 1 КСО — обезщетението се дължи вместо възнаграждение, а не наред с него.

С оглед изложеното съдът приема, че оспореният административен акт е издаден при правилно приложение на материалния закон, без допуснати съществени нарушения на

административнопроизводствените правила и в съответствие с целта на закона.

Жалбата следва да бъде отхвърлена.

По възраженията за липса на реално упражнявана дейност:

Неоснователни са възраженията на жалбоподателката, че административният орган не е установил реално полагане на труд по договора за управление и контрол. Релевантно е обстоятелството дали лицето упражнява дейност, която по своето естество представлява основание за задължително осигуряване за общо заболяване и майчинство. В случая, за приложението на чл. 46, ал. 3 от КСО се доказва осъществяването на действия на жалбоподателката по договора ѝ с „МИНПРОЕКТ“ ЕАД. Видно от приложената справка за месец 07.2025г., тя е получила възнаграждение по този договор в пълен размер.

В случая по делото е установено, че жалбоподателката освен трудов договор, по който е представила болничен лист, има действащ договор за управление и контрол, заема позиция на член на съвета на директорите и по това правоотношение ѝ е начислявано и изплащано възнаграждение за процесния период на болничния. Тези обстоятелства обосновават извод за упражнявана дейност по смисъла на осигурителното законодателство и получаване на доход. Характерът на дейността на членовете на управителни органи на търговски дружества не предполага ежедневно отчитане на конкретни трудови действия, а се изразява в участие в управлението чрез вземане на решения, контрол и други организационно-управленски функции. Ето защо липсата на доказателства за конкретни действия през всеки отделен ден не води до извод за липса на дейност. Допълнително, липсата на издаден болничен лист по това правоотношение обосновано се тълкува като индиция, че жалбоподателката не е била в състояние на временна неработоспособност по него.

В този смисъл съдът приема, че административният орган правилно е приложил материалния закон, без да е необходимо да установява конкретни проявления на управленска дейност. Актовете са закоообразни и следва да се потвърдят.

С оглед изхода на спора и на основание чл. 143, ал. 3 от Административнопроцесуалния кодекс в полза на ответника следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение, което съдът определя в размер на 120 евро, като съобрази фактическата и правна сложност на делото и процесуалното му развитие.

По тези съображения съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата М. К. Х., ЕГН [ЕГН], срещу Решение 1040-21699/05.09.2025г. на директора на Териториално поделение (ТП) на Националния осигурителен институт (НОИ) – С.-град, с което на основание чл. 117, ал. 3 КСО е оставена без уважение жалбата против Разпореждания № О-21-999-00-[ЕГН]/15.08.2025г. и О-21-999-00-[ЕГН]/15.08.2025г.

ОСЪЖДА М. К. Х., ЕГН [ЕГН], да заплати на НОИ сумата от 120 евро, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ:

